

Keskusvaalilautakunta

10.05.2021

Aika 19:00 - 19:47**Paikka** Kaupunginhallituksen kokoushuone, kaupungintalon 2. krs /
sähköinen etäyhteys**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
15	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
16	Pöytäkirjan tarkastamistavasta päättäminen	4
17	Puolueiden ja valitsijayhdistysten hakemukset ehdokaslistan julkaisemisesta	5

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Haarla-Kettunen Inkeri	19:00 - 19:47	Puheenjohtaja	Etäyhteydellä
	Vastamäki Sami	19:00 - 19:47	Varapuheenjohtaja	
	Järvinen Kaija	19:00 - 19:47	Jäsen	Etäyhteydellä
	Kanto Juha	19:00 - 19:47	Jäsen	Etäyhteydellä
	Parviainen Tomi	19:00 - 19:47	Jäsen	Etäyhteydellä
Muu	Riihioja Kirsi	19:00 - 19:47	Sihteeri	

Allekirjoitukset

Inkeri Haarla-Kettunen
puheenjohtaja

Kirsi Riihioja
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

---

15 - 17

Pöytäkirjan tarkastus

Ylöjärvi 12.5.2021

Ylöjärvi 12.5.2021

Juha Kanto

Tomi Parviainen

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Tarkastettu pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville kaupungin yleisessä tietoverkossa (www.ylojarvi.fi) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 17.5.2021.

Todistaa

vs. hallintopäällikkö

Kirsi Riihioja

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

KVLTK 10.05.2021 § 15

Säännös	Vaalilaki 14 § Kunnan keskusvaalilautakunnan työskentely, 1 mom: "Kunnan keskusvaalilautakunta on päätösvaltainen viisijäsenisenä."---
Seloste	Kokouskutsu on lähetetty tai toimitettu jäsenille kaupungin hallintosäännön määräysten mukaisesti vähintään neljä päivää ennen kokousta. Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.
Päätös	Todettiin, että kokouksessa olivat läsnä puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme jäsentä keskusvaalilautakunnan sihteerin. Tämän jälkeen puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. -----

Pöytäkirjan tarkastamistavasta päättäminen

KVLTK 10.05.2021 § 16

Säännös

Hallintosäännön 15 §:n 1 mom: "Pöytäkirjan kirjoittaa puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla."

Puheenjohtaja ehdottaa

Keskusvaalilautakunta valitsee kaksi jäsentään tarkastamaan kokouksesta laadittavan pöytäkirjan.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Tomi Parviainen ja Juha Kanto.

Keskusvaalilautakunta	§ 4	24.02.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 10	18.03.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 13	22.04.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 17	10.05.2021

Puolueiden ja valitsijayhdistysten hakemukset ehdokaslistan julkaisemisesta

407/00.00.00.04/2020

KVLTK 24.02.2021 § 4

Säännös

Vaalilaki 152 §

Ehdokashakemuksen jättäminen

"Puolueen, yhteislistan tai valitsijayhdistyksen vaaliasiamiehen on annettava ehdokashakemus kunnan keskusvaalilautakunnalle viimeistään 40. päivänä ennen vaalipäivää ennen kello 16." Näissä vaaleissa em. päivä on tiistai 9.3.2021.

Keskusvaalilautakunta päättää, miten hakemukset on toimitettava. Asiakirjojen vastaanottajaksi voidaan määrätä yksi tai useampi henkilö. Tavallisesti asiakirjat määrätään annettavaksi sihteerille tai puheenjohtajalle hänen työpaikallaan määrättyinä aikoina.

Puheenjohtaja ehdottaa

Keskusvaalilautakunta päättää, että hakemuksia ehdokaslistan julkaisemisesta otetaan vastaan tiistaina 9.3.2021 klo 10.00 - 16.00 ja valitsee hakemusten vastaanottajiksi keskusvaalilautakunnan sihteeriksi Kirsi Riihiojan ja puheenjohtaja Inkeri Haarla-Kettusen.

Lisäksi keskusvaalilautakunta päättää julkaista seuraavan kuulutuksen:

"Puolueen, yhteislistan tai valitsijayhdistyksen vaaliasiamiehen on annettava ehdokashakemus keskusvaalilautakunnalle viimeistään tiistaina 9.3.2021 klo 16.00. Ehdokashakemukset toimitetaan Ylöjärven kaupungintalon (osoite Kuruntie 14, 33471 Ylöjärvi) 2. kerroksen huoneeseen numero 262. Jonotuksen välttämiseksi vaaliasiamiehet voivat varata jättöajan Kirsi Riihiojalta p. 050 524 3371 tai sähköpostitse kirsi.riihioja@ylojarvi.fi."

Päätös

Hyväksyttiin.

KVLTK 18.03.2021 § 10

Keskusvaalilautakunta	§ 4	24.02.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 10	18.03.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 13	22.04.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 17	10.05.2021

Seloste Keskusvaalilautakunnalle on saapunut 8.3.2021 ja 9.3.2021 oheismateriaalina olevat ehdokaslistat.

Oikeusministeriön suosituksen mukaan keskusvaalilautakunta vahvistaa ehdokashakemukset vasta 14.5.2021 pidettävässä kokouksessa. Puolueet ja valitsijayhdistys voi muuttaa hakemustaan 4.5.2021 saakka mutta olisi hyvä jo nyt katsoa hakemukset läpi ja tehdä mahdolliset huomautukset vaaliasiamiehille.

Liite - ehdokaslistojen yhdistelmä

Puheenjohtaja ehdottaa:

Keskusvaalilautakunta tarkastaa annetut hakemukset ja antaa tarvittaessa huomautukset vaaliasiamiehille.

Päätös

Keskusvaalilautakunta hyväksyi liitteenä olevan ehdokaslistojen yhdistelmän 18.4.2021 toimitettavia kuntavaaleja varten. Ehdokaslistaa ei kuitenkaan tässä vaiheessa painateta, koska uuden lain voimaantultua ehdokasetelma tehdään uudelleen.

Lisäksi keskusvaalilautakunta päätti pyytää tarkennuksia seuraavien ehdokkaiden ammattien osalta: Juvela Annastiina, Peltomäki Matti, Rauva Ville ja Porola Sanna. Lisäksi varmistetaan voiko ammattina olla ainoastaan "eläkeläinen".

KVLTK 22.04.2021 § 13

Ehdokashakemusten jättämisestä on julkaistu 21.-22.4.2021 seuraava kuulutus

"Puolueen, yhteislistan tai valitsijayhdistyksen vaaliasiamiehen on annettava ehdokashakemus keskusvaalilautakunnalle viimeistään tiistaina 4.5.2021 klo 16.00. Vanhan aikataulun (määräaika 9.3.2021) mukaisesti jätetyt ehdokashakemukset ovat edelleen sellaisenaan voimassa, mutta vaaliasiamiehet voivat halutessaan muuttaa niitä 4.5.2021 mennessä.

Ehdokashakemukset toimitetaan Ylöjärven kaupungintalolle (osoite Kuruntie 14), 33471 Ylöjärvi).

Keskusvaalilautakunta	§ 4	24.02.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 10	18.03.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 13	22.04.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 17	10.05.2021

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Kirsi Riihioja (p.050 524 3371) vastaanottaa asiakirjoja kaupungintalolla 4.5.2021 klo 9-16.”

Keskusvaalilautakunnan sihteeri on 16.4.2021 lähettänyt sähköpostilla oheismateriaalina olevan tiedotteen vaaliasiamiehille ja vara-asiamiehille.

Edelliskokouksessa tulleiden tarkennusten selvittely on vielä kesken ja esitellään selvitykset edistellään kokouksessa.

Oheismateriaali - Tiedote 16.4.2021

Puheenjohtaja ehdottaa

Keskusvaalilautakunta

1. hyväksyy kuulutuksen ja valitsee asiakirjojen vastaanottajaksi keskusvaalilautakunnan sihteeri Kirsi Riihiojan ja
2. keskustelee edellisessä kokouksessa esille tulleista tarkennuksista.

Päätös

Hyväksyttiin kohta 1 ja kohtaan 2. hyväksyttiin seuraavat muutokset ehdokashakemusten ammatteihin:

Juvela Annastiina, lähihoitajaopiskelija
Peltomäki Matti, ei muutoksia
Rauva Ville, käsitellään seuraavassa kokouksessa
Porola Sanna, uusi ammattinimike on director process business Finland

-----

KVLTK 10.05.2021 § 17

Seloste

Keskusvaalilautakunnalle on saapunut liitteenä olevien 9 puolueen ja yhden valitsijayhdistyksen ehdokaslistat.

Vaalilain 36 § Ehdokashakemusten käsittely ja huomautukset

"Ehdokashakemukset niihin liitettyine asiakirjoineen tarkastetaan 34. päivänä ennen vaalien vaalipäivää pidettävässä kokouksessa.

Jos ehdokashakemusta taikka ilmoitusta vaaliliitosta tai

Keskusvaalilautakunta	§ 4	24.02.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 10	18.03.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 13	22.04.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 17	10.05.2021

---

yhteislistasta ei ole annettu viranomaiselle määräaikana, se jätetään tutkimatta.

Puolueen, yhteislistan tai yhteislistaan kuulumattoman valitsijayhdistyksen vaaliasiamiehelle on viipymättä huomautettava, jos:

- 1) ehdokashakemusta taikka ilmoitusta vaaliliitosta tai yhteislistasta ei ole tehty tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisesti taikka ehdokashakemukseen ei ole liitetty tässä laissa edellytetyjä asiakirjoja;
- 2) ehdokashakemusasiakirjoja ei muusta kuin 1 kohdassa mainitusta syystä voida pitää lainmukaisina; taikka
- 3) ehdokkaaksi on asetettu henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen tai joka on asetettu samoissa vaaleissa ehdokkaaksi kahdella tai useammalla listalla.

Vaalilain 37 Ehdokkaiden järjestyksen määrääminen

Edellä 36 §:ssä tarkoitetussa kokouksessa määrätään puolueiden, yhteislistojen ja valitsijayhdistysten keskinäinen järjestys ehdokaslistojen yhdistelmää varten sekä presidentinvaalin ehdokkaiden keskinäinen järjestys ehdokasluettelo varten.

Eduskuntavaaleissa, kuntavaaleissa ja europarlamenttivaaleissa arvotaan:

- 1) vaaliliittoon kuulumattomien puolueiden ja vaaliliittojen keskinäinen järjestys;
- 2) vaaliliitossa sen muodostaneiden puolueiden keskinäinen järjestys; sekä
- 3) yhteislistojen keskinäinen järjestys.

Yhteislistaan kuulumattomat valitsijayhdistykset järjestetään aakkosjärjestykseen.

Vaalilaki 38 § Vaaliasiamiesten toimenpiteet huomautusten johdosta

Keskusvaalilautakunta	§ 4	24.02.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 10	18.03.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 13	22.04.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 17	10.05.2021

Vaaliasiamiehillä, joille huomautuksia on tehty, on oikeus viimeistään 39. päivänä ennen presidentinvaalin vaalipäivää ja 32. päivänä ennen muiden vaalien vaalipäivää ennen kello 16 tehdä huomautuksista johtuvat oikaisut sekä täydentää ehdokashakemusta ja siihen liitettyjä asiakirjoja. Saman ajan kuluessa vaaliasiamiehillä on oikeus tehdä tarvittavia ehdokkaan nimeä, arvoa, ammattia tai tointa taikka kotikuntaa koskevia tarkistuksia. Jos huomautus koskee ilmoitusta vaaliliitosta, puolueiden vaaliasiamiehillä on oikeus antaa yhteinen kirjallinen ehdotuksensa ilmoituksen oikaisemiseksi.

Jos huomautus on tehty 36 §:n 3 momentin 3 kohdassa mainitusta syystä, vaaliasiamiehellä on oikeus tämän pykälän 1 momentissa säädetyn ajan kuluessa poistaa ensin mainitussa lainkohdassa tarkoitettu ehdokas.

Liitteet - ehdokasyhdistelmä

Puheenjohtaja ehdottaa:

Keskusvaalilautakunta

1. tarkastaa annetut hakemukset,
2. antaa tarvittaessa huomautukset vaaliasiamiehille ja
3. määrää ehdokaslistojen yhdistelmää varten puolueiden keskinäisen järjestyksen.

Päätös

Hyväksyttiin. Lisäksi todettiin seuraavat ammattimuutokset:

Ranta Ville myyjä
Juvela Annastiina sisustussuunnittelija, lähihoitaja

Keskusvaalilautakunta suoritti arvonnän ja puolueiden järjestys määräytyi seuraavasti:

1. Suomen Keskusta r.p.
2. Perussuomalaiset r.p.
3. Kansallinen Kokoomus r.p.
4. Suomen Kristillisdemokraatit (KD) - Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.
5. Liike Nyt r.p.
6. Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.
7. Vasemmistoliitto r.p.
8. Kristallipuolue r.p.

Keskusvaalilautakunta	§ 4	24.02.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 10	18.03.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 13	22.04.2021
Keskusvaalilautakunta	§ 17	10.05.2021

---

9. Vihreä liitto r.p.
10. Jorma Grönlund

KESKUSVAALILAUTAKUNTA**MUUTOKSENHAKUOHJE****PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVÄNÄOLO**

Tarkastettu pöytäkirja on julkaistu kaupungin yleisessä tietoverkossa (www.ylojarvi.fi) 17.5.2021.

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät 15, 16

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät

Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät ja valituskieltojen perusteet**17 (Vaalilaki 45 §)****OIKAISUVAATIMUSOHJE**

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät**Oikaisuvaatimusviranomaisen**

Päätöksen oikaisemista voi vaatia Ylöjärven keskusvaalilautakunnalta. Keskusvaalilautakunnalle osoitettu oikaisuvaatimus toimitetaan Ylöjärven kaupungin kirjaamoon:

Postiosoite: Ylöjärven kaupungin kirjaamo, PL 22, 33471 Ylöjärvi

Käyntiosoite: Kuruntie 14, 33470 Ylöjärvi

Sähköposti: kirjaamo@ylojarvi.fi

Virka-aika: ma-pe 9.00 - 15.00

Puhelin: 03 565 30 000 (vaihde)

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu nähtäville yleisessä tietoverkossa kaupungin verkkosivuille. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, tavallista sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös asetettu nähtäväksi, ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä:

- asiakirjat, joihin vedotaan
- valtakirja, mikäli käytetään asiamiestä.

VALITUSOSOITUS

Kunnallisvalitus

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kunnallisvalituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen. Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Pykälät

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna

Viraston aukioloaika: ma-pe 8.00 - 16.15

sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
puhelin: 029 56 42200 (vaihde)
telekopio: 029 56 42269

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, tavallista sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä 3 päivän kuluttua viestin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut;

4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 16.15.

Omalla vastuulla valituksen voi toimittaa ennen valitusajan päättymistä myös telekopiona, sähköpostilla tai sähköisessä asiointipalvelussa. Määräajassa toimitettava asiakirja on lähetettävä ennen valitusajan päättymistä lainkäyttöviranomaiselle siten, että asiakirja on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myös muulla tavoin toimitetun valituksen tulee ehtiä perille valitusviranomaiseen viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa valitusviranomaiselta.